

LASTENSUOJELUN KESKUSLIITTO
NORDISK FORENING MOT BARNEMISHANDLING OG OMSORGSSVIKT

3. Pohjoismainen lasten pahoinpitelyä ja hoidon laiminlyöntiä käsittelevä kongressi

12.-14.5.2004, Turun yliopisto

Tiedote

Julkaistavissa 12.5. klo 12

**Toiminnanjohtaja Mauri Upanne:
Valtakunnallinen tutkimus lasten pahoinpitelyn
yleisyydestä tarpeen**

Suomessa lapsen kuolemaan johtanut väkivalta on selvästi vähentynyt 1950-luvun jälkeen. Kuitenkin 72 prosenttia lapsista on viimeisimmän valtakunnallisen uhritutkimuksen mukaan joutunut kotonaan ainakin lievän väkivallan uhriksi. Lasten seksuaalisen hyväksikäytön yleisyys on Suomessa samalla tasolla kuin Ruotsissa ja Tanskassa, toteaa Lastensuojelun Keskusliiton toiminnanjohtaja Mauri Upanne.

1950-luvulla Suomessa kuoli väkivallan seurauksena 149 lasta, vuosina 1995-2001 kaksitoista. Heistä äidit surmasivat yhdeksän alle vuoden ikäistä lasta ja isät kolme. Upanteen mukaan muutos johtuu osin ikäluokkien pienenemisestä, mutta väkivalta on Suomessa vähentynyt myös suhteellisesti.

Lasten kotonaan kokemaa väkivaltaa on tutkittu viimeksi vuonna 1990, jolloin Lastensuojelun Keskusliitto kysyi 15-16 –vuotiailta koululaisilta väkivalta- ja hyväksikäyttökokemuksista. Tulos oli huolestuttava, sillä 72 prosenttia vastaajista kertoi kokeneensa ainakin lievää väkivaltaa kuten läimäyttelyä ja tukistusta. Myös vakava väkivalta oli sangen yleistä. Noin 8 prosenttia nuorista oli mm. lyöty nyrkillä, potkittu tai uhattu aseella. Väkivaltaa käyttivät sekä isät että äidit, mutta isien väkivalta oli vakavampaa kuin äitien. Upanteen mukaan mikään taho ei ole tehnyt vastaavaa tutkimusta vuoden 1990 jälkeen, joten on vaikea sanoa, onko vanhempien asenteissa ja kasvatustavoissa tapahtunut muutosta. – Vastaavaa valtakunnallista tutkimusta tarvittaisiinkin nyt kipeästi. Upanne viittaa mm. erään iltapäivälehdessä tuoreeseen nettikyselyyn, jonka mukaan 53 prosenttia vastaajista piti lasten ruumiillista kuritusta hyväksyttävänä, vaikka kuritus on lain mukaan kiellettyä. Upanteen mukaan tutkimuksen tulee kuulua yhteiskunnan normaaliin tilastotuotantoon. Se ei ole järjestöjen tehtävä.

Samassa keskusliiton tutkimuksessa nuorilta kysyttiin myös, ovatko he joskus elämänsä aikana joutuneet seksuaalisen hyväksikäytön tai ahdistelun kohteeksi. Tutkimuksen mukaan 7 prosenttia tytöistä ja 3 prosenttia pojista ilmoitti hyväksikäytöstä tai ahdistelusta. Perheen sisäinen hyväksikäyttö oli tästä vain promillen luokkaa. Vastaavanlaisissa tanskalais- ja ruotsalaistutkimuksissa luvut olivat 8 ja 3 prosenttia sekä 7 ja 2 prosenttia. Viranomaisten tietoon tulleet hyväksikäyttöepäilyt ovat kuitenkin nelinkertaistuneet 15 vuodessa (1983-1999).

Upanteen mielestä epäilyjen määrän kasvua voi selittää toisaalta se, että tietoisuus asiasta on lisääntynyt ja sekä ammattihenkilöstö että suuri yleisö tunnistavat hyväksikäytön aiempaa helpommin. Toisaalta tietoisuuden lisääntyminen on saattanut myös herkistää epäilemään hyväksikäyttöä, vaikkei sitä tosiasiassa olisi tapahtunutkaan.

Upanne puhui 3. Pohjoismaisen lasten pahoinpitelyä ja hoidon laiminlyöntiä käsittelevässä kongressissa Turussa. Kongressin järjestävät Lastensuojelun Keskusliitto ja Nordisk Forening om Barnemishandling og Omsorgssvikt. Kolmipäiväiseen kongressiin osallistuu yli 200 ammattilaista, tutkijaa ja työntekijää kaikista pohjoismaista.

(Lisätiedot: Annamaija Puonti, Lastensuojelun Keskusliitto, puh: 040-580 2545.)